

Lemešanko 2

2016/2017

Milí čitatelia!

Každé ročné obdobie prinesie do nášho života trochu zmeny. S jarou prichádza slniečko, teplo, energia a pevne verím, že aj veľa chuti do práce. Veď tých školských mesiacov už nie je až tak veľa a ani sa nenazdáme, pomaly sa budeme chystať na prázdniny. Ešte predtým nás však čakajú povinnosti. Pred deviatkami stojí veľká výzva v podobe Testovania 9 a prijímacích skúšok. Držme im palce, aby sa im to podarilo čo najlepšie a aby boli so sebou spokojní! My ostatní sa taktiež snažme o to, aby jarne slniečko nesvietilo len na naše záhrady, ale najmä aby svietilo z našich srdiečok!

Redakcia Lemešanka

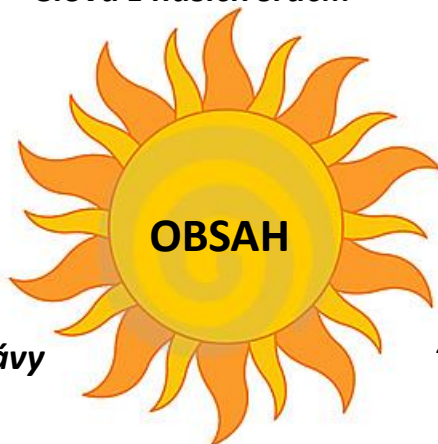
Pro educo & Pro job

Slová z našich srdc...

Mikuláš

*Slovenčina
naša spisovná*

*Mladý džentlmen,
mladá dáma*

Zásady správnej životosprávy

Aj my bojujeme proti obezite

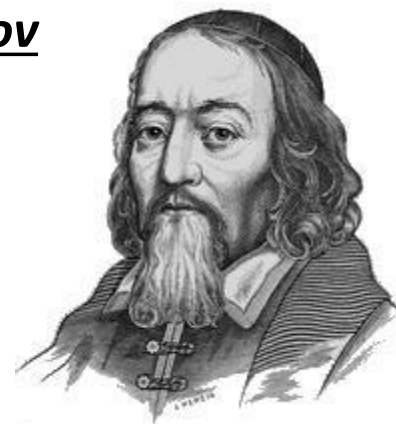
Aj matematika nás baví!

28. marec - Deň učiteľov

V ČR aj na Slovensku sa Deň učiteľov slávi ako spomienka na narodenie Jana Amosa Komenského. Inde na svete si pedagogickí pracovníci svoj deň pripomínajú 5. októbra - tento deň vyhlásila OSN pre vzdelanie, vedu a kultúru (UNESCO) v roku 1993 za Medzinárodný deň učiteľov. Je pripomienkou spoločného podpísania Odporúčania UNESCO a Svetovej organizácie práce o pracovných podmienkach vyučujúcich z 5. októbra 1966.

Kto bol Jan Amos Komenský?

Jan Amos Komenský bol český pedagóg, jazykovedec, prírodovedec, humanista, filozof, politik. Mal slovenských predkov. Vo vzdelávaní a vo výchove, ktorými sa Komenský zaoberal od začiatku svojej práce, zdôrazňoval, že podstatné je, aby sa zdokonaľovali všetci. Najprv mal na mysli všetky deti a mládež svojho národa, neskôr všetky národy a nakoniec všetkých ľudí na svete, deti, mládež, dospelých aj starých ľudí. Za najdôležitejšie pokladal, aby sa zdokonaľovali vo všetkom, čo zlepšuje ľudskú prirodzenosť, vo vnímaní, v rozumovom poznávaní, v rozprávaní, cítení, chcení a konaní, aby ľudia naprávali všetko okolo seba. Zavádzal úplne nové spôsoby v školskej dochádzke. Hlásal, že školská dochádzka musí byť povinná pre každé dieťa, či je bystré alebo hlúpe, bohaté alebo chudobné. Preslávil sa na svoju dobu revolučnými pojmami „opakovanie je matkou múdrosti“ a „škola hrou“.

"Ak sa človek má stať človekom, musí sa vzdelávať."

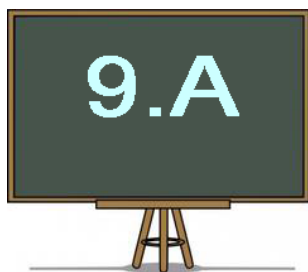
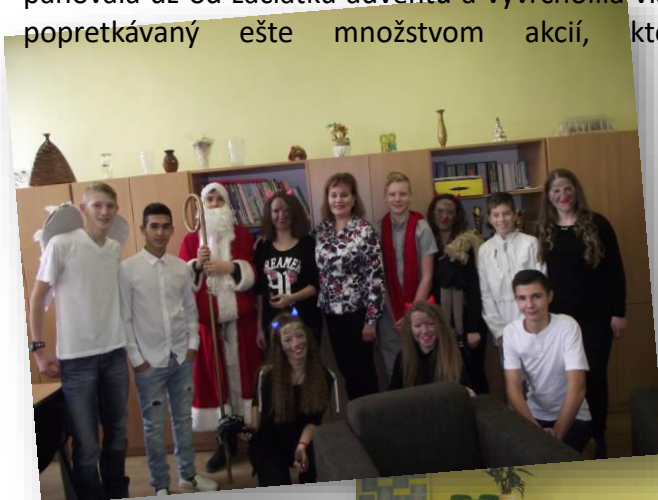

Mikuláš

„Mikuláš, Mikuláš, čo v tom vreci máš?“... Tak ako každý rok, i tohto roku sme privítali na našej škole Mikuláša. Aj keď bez snehu a bez koča, ale zato s čerticami, anjelmi a ešte väčšou mikulášskou nádielkou. Výdatnú pomoc mu pri tejto náročnej činnosti zabezpečili žiaci deviateho ročníka prevtelení do pomocníkov-anjelíkov a čertíc. Za pesničku či básničku odmenil Mikuláš žiakov sladkosťami, avšak niektorým nezbedníkom ostala po stretnutí s čertíkom na tvári čierna čmáranica 😊. Nálada bola výborná a najmä mladší žiaci prekypovali šťastím a nedočkavosťou, aby mohli Mikulášovi predviesť všetko, čo dokážu. To ale zďaleka nebolo všetko! Mikuláš zavítal aj na náš obecný úrad, kde čertice a anjeli potešili a postrašili všetkých zamestnancov. Deň sv. Mikuláša vniesol medzi školské lavice prvý silnejší vánok sviatočnej nálady, ktorá na základnej škole v Lemešanoch panovala už od začiatku adventu a vyvrcholila vianočnými sviatkami. Vianočný čas bol na našej škole popretkávaný ešte množstvom akcií, ktoré čaro tohto obdobia ešte umocňovali.

Simona Slaminková

I ❤️
9A

Pro educu & Pro job

My, tohtoroční deviataci, máme to najdôležitejšie rozhodovanie pred sebou. Niektorí vedia, akým smerom sa majú vybrať, no niektorí sa budú rozhodovať už čoskoro. Práve pre uľahčenie rozhodovania vo vyberaní škôl pomáha akcia s názvom Pro educu & Pro job. Aj my sme sa na tejto akcii zúčastnili. Dozvedeli sme sa množstvo informácií o stredných školách v Košiciach a vysokých školách po celom Česku a Slovensku. Porozprávali sme sa s riaditeľmi škôl, pedagógmi, ale aj so študentmi na jednotlivých školách. Verím, že mne aj mojim spolužiakom to uľahčí výber strednej školy.

Lýdia Turčaniková

Aj my bojujeme proti obezite

V ŠKD v 2. skupine sa žiaci aktívne zapojili do kampane pod názvom **Boj proti obezite**. Jej cieľom je zamerať sa na prevenciu nadváhy a obezity žiakov, informovať ich o zdravotných problémoch spôsobených nadváhou a obezitou, vhodnej výžive a pohybovej aktivite ako prevencii nadváhy a obezity.

Kampaň bola veľkou výzvou na zamyslenie sa nad tým, či robíme všetko preto, aby sme boli zdraví. Obezita sa šíri civilizovaným svetom ako epidémia. Je to zdravotný a estetický strašiak dnešnej rýchlej doby. Žiaci pohybom bojovali proti obezite vonku na čerstvom vzduchu, vlastnoručne nakreslili a zostavili potravinovú pyramídu, spísali pravidlá zdravého životného štýlu a napokon po dobre vykonanej práci si spoločne pochutnali na zdravých potravinách, ktoré si priniesli.

(Mgr. Slávka Vašková)

Potravinová pyramída

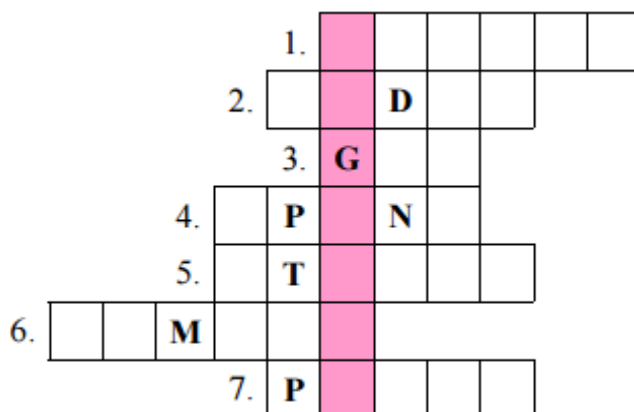

Potravinová pyramída je grafická pomôcka, ktorú vytvorili vedci zaoberajúci sa správnou výživou. Má pomáhať deťom aj dospelým pri výbere potravín, aby sa stravovali zdravo. Dodržiavaním odporúčaní potravinovej pyramídy predídeme vzniku obezity a rôznych ochorení, napr. ochoreniu srdca.

Zásady správnej životosprávy

1. Zdravá strava = pestrá strava!
2. Stravujme sa pravidelne, častejšie a v menších množstvách!
3. Vypime denne aspoň 1 pohár mlieka!
4. Vypime denne 8 pohárov tekutín!
5. Ruky si umývajte mydlom pravidelne po použití WC, po príchode domov (zo školy, ihriska a pod.) a pred jedlom!
6. Zuby si čistíme po každom jedle alebo aspoň dvakrát denne: ráno a večer!
7. Pravidelný pohyb je dôležitý pre zdravie človeka!
8. Nedovoľme svojmu telu zlenivieť, inak nám ochabnú svaly a naše telo bude postupne naberať tuk!

Dôležitou súčasťou správnej životosprávy je osobná ...

1. predmet, ktorým si češeme vlasy
2. na umývanie rúk používame ...
3. prostriedok, ktorý sa používa na úpravu vlasov, aby lepšie držali tvar
4. keď to máme na rukách, musíme si ich umyť
5. na mokré ruky použijeme ...
6. na umývanie vlasov používame ...
7. prostriedok, ktorý používame na čistenie zubov

Mladý džentlmen, mladá dáma

V tanci nemôžeš byť dobrý alebo zlý.

Môžeš len žiť pre tanec alebo tancovať pre život.

V čase plesovej sezóny sa mnoho mladých, ale i starších ľudí obáva vystúpiť pred spoločnosťou kvôli svojim (ne)tanečným schopnostiam. Ústup dedinských zábav spôsobuje málo tanečných skúseností, čo vedie k strachu z tancovania, z ktorého sa pomaly stáva akýsi spoločenský neduh. To je často dôvodom, pre ktorý sa mnohí radšej ani nezúčastňujú takýchto podujatí. Medzi nami sa však nachádzajú aj tí, pre ktorých je tanec vášňou. Vďaka milovníkom rytmických pohybov máme aj na Slovensku niekoľko tanečných škôl, ktoré sa profesionálne pripravujú na vystúpenia alebo školia neskúsených či bojazlivých záujemcov. Jedna z nich navštívila v decembri aj našu základnú školu. Tanečná škola FRIMart studio pôsobiaca v Prešove so skvelými tanečníkmi nám ukázala rôzne druhy tanca - latino, salsa, valčík či jive. Pre mnohých z nás to boli iba pojmy. No vystupujúce páry ukázali, že tanec je najmä o komunikácii medzi telom a dušou. Vyjadruje to, na čo slová nestačia. FRIMart studio poskytlo možnosť našim žiakom vyskúšať si priamo na tanečnom parkete techniku jednotlivých druhov. Vystúpili mladší, ale o to smelší žiaci 1. stupňa, ale aj pár odvážlivcov 2. stupňa základnej školy. Veríme, že po tejto skúsenosti sa možno u podaktorých prebudil cit k tomuto druhu umenia. Iní odišli posmelení zážitkom a riadia sa heslom, že veľkí tanečníci nie sú veľkí pre ich techniku, ale sú veľkí pre ich vášň k tancu.

Mgr. Mária Mariničová

Zo začiatku som mal zlý pocit, že musím ísť pred celú školu. Potom som zistil, že o nič nejde. Bola to zábava. Veľmi sa mi to páčilo. Ale najviac sa mi páčilo, keď vystupovali dospelé páry. Pripomenulo mi to časy, keď som aj ja vystupoval. Bol som rád.

Jakub Petrila, 5. A

Predstavenie sa mi veľmi páčilo. Tanečníci pôsobili milo, boli šikovní a pohybovo zdatní. Na ich tanečných výkonoch bolo vidieť pravidelný tréning. Ich tanečné kostýmy boli pôsobivé a farebne zladené. Prezentácia o tanci, ktorú mali pre nás pripravenú, bola zaujímavá a náučná. Predviedli nám krásne tance a niečo nové sme sa aj dozvedeli.

Natália Petrová, 8. A

Slovenčina naša spisovná

Stále počívame, že slovenčina je veľmi ťažká. Aby to nebolo až také hrozné, túto stranu chceme venovať práve nášmu jazyku. Povieme si, čo je vlastne v tej našej slovenčine spisovné a čo nie.

Je správne, ak si pýtame ako odmenu „**lízatko**“? Nie, pretože správne je **lízanka**.

To není možné. Slovo není je nespisovné. Používať by sme mali **nie je**.

Chceme vyprať **prádlo**? Nie, perieme **bielizeň**.

Nerozumiem to/tomu, nechápem to/tomu. Správne by sme mali používať spojenia **nerozumiem tomu a nechápem to**.

Chcem mať **kľud!** V spisovnej slovenčine nechcete kľud, ale **pokoje**.

Kúpim si rožok alebo **rohlík**? Na Slovensku si určite kúpite **rožok**. V Česku by to už bol rohlík.

Sáčok alebo radšej **vrecko**? Určite použite slovo **vrecko** alebo **vrecúško**, ak chcete rozprávať spisovne. **Sáčok** je nespisovný výraz.

Razítko alebo **pečiatka**? Ak vašim rodičom na úrade povedia, že potrebujú razítko, rozprávajú nespisovne, pretože v skutočnosti potrebujú **pečiatku**.

Vodítko a **vôdzka**. Ak sa chystáte so svojím psíkom na prechádzku, dáte mu **vôdzku**. Slovo **vodítko** je nespisovné.

Mám jeden **dotaz**. **Dotaz** je nespisovné slovo. Použite radšej slovo **otázka**.

Na raňajky si dáme nátierku alebo **pomazánku**? Na chlieb či rožok si natierame iba bryndzovú nátierku, rybaciu nátierku, šunkovú nátierku či tvarohovú nátierku.

Desať **deleno** dva? Nie, nie, nie. Desať **delené** dva.

Koho je to kniha? Správne je „**Čia** je to kniha?“

Nepýtajme sa „**Kde** ideš?“ Opýtajme sa „**Kam** ideš?“

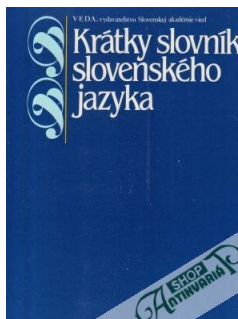
Dáme si **hranolky**? – Nie, dáme si **hranolčeky**.

Prechádzame cez **prechod** pre chodcov. Nie, prechádzame cez **priechod** pre chodcov.

Aj desatinné čísla často používame nesprávne - nula **celá** osem desiatín. Nula **celých** osem desiatín.

Idem **pre** vodu? Nie, idem **po** vodu.

Prídem **za** hodinu. Neprídem, pretože prídem **o** hodinu.

Slová z našich srdc...

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, čo je to modlitba a kedy sa ľudia modlia? Modlitba je vlastne rozhovor človeka s Bohom. Jej cieľom je povzniesť myseľ a dušu, posilniť vieru v dobro a spravodlivosť, nasmerovať človeka, aby dobro konal. Nie je podstatné, akú vieru človek vyznáva. Podstatné je, aby modlitba nebola akýmsi vydieraním Boha alebo iných svätých, ale aby pramenila z túžby po hľadaní spokojnosti, pravdy, láskavosti, aby v takýchto rozhovoroch s Bohom načerpal človek silu. (Literárna výchova pre 8. ročník)

Takéto krásne modlitby napísali žiačky 8. ročníka.

Drahý Pane ...

Ďakujem Ti za každý deň svojho života – dobrý aj zlý. Ďakujem za to, že v každom okamihu stojíš pri mne a pomáhaš mi na mojej ceste. Ďakujem ti aj za každého človeka v mojom živote, lebo každý mi niečo dal a niečo ma naučil. Pane, daj mi silu všetko zvládnuť. Prosím, daj mne, mojim blízkym, ale aj všetkým ľuďom na tomto svete zdravie. Drž, prosím, nad nami všetkými svoju ochrannú ruku.

Natália Petrová, 8.A

Bože môj, Tebe patrí celý svet.
K Tebe smutné duše hlavy skláňajú.
Prosím Ťa, ja, hriechne stvorenie,
o pár skromných skutkov.
Daj, aby večná spomienka bola len
z krásnych okamihov šťastia,
aby ma kedykoľvek v zlej nálade
rozveselili a povzbudili.
Daj, aby ma moja rodina s láskou vítala každé ráno
a daj, aby odo mňa bolo všetko zlé na kilometre
ďaleko.
Amen.

Natália Sabolová, 8.A

Pane, dnes sa Ti chcem len poďakovať.

Ďakujem za každé ráno a za každý jeden deň.

Ďakujem za rodinu, priateľov a za všetko,
čo si mi dal. Viem, že niektorí ľudia nemajú domov
a necítia lásku. Chcem Ťa o niečo poprosiť.

Prialo by som si, aby každý človek cítil, že nie je
sám a že v neho niekto verí.

Chcem, aby ľudia vedeli, čo je správne a čo je
naopak zlé.

Daj, aby všetci mali skutočných priateľov.

Nech ľudia nemyslia na zlé veci, ktoré zažili.

Pane, prosím Ťa len o prejav tvojej lásky v každom
z nás.

Nina Takáčová, 8.A

**A takto to vyzerá, keď sú žiaci donútení
písať doma básne.**

Je ráno, idem do školy,
vonku počuť vtáčie spevokoly.

Na oblohe vidím lietadlo letieť,
chcela by som ja v ňom sedieť.
Kam to letia? Závidím im,
je to Grécko, Praha, Rím?

Idem ďalej dlhou cestou,
rozmýšľam nad Budapešťou.
Tam by bolo teda krásne!
Ale ja musím písať básne.

Domáca je predsa taká,
aj keď nás to nie vždy láka.
Vraciam sa do reality,
riešiť školské banality.

Natália Petrová, 8.A

**Modlitba je krátka náboženská
skladba, ktorá sa obsahom obracia k
Bohu alebo svätým s prosbou o
splnenie nejakej žiadosti. Podľa
obsahu sa modlitby čítajú
(prednášajú) pri určitých denných
príležitostiach, sviatkoch, obradoch.**

Aj matematika nás baví!

Príkladom toho sme aj všetci my, odvážlivci, ktorí sme sa rozhodli zmerať si sily a vedomosti so svojimi rovesníkmi a zúčastniť sa na školských kolách matematických súťaží.

Matematická súťaž s názvom **Pytagoriáda** spočívala v riešení súboru 15 úloh počas 60 minút, a to bez použitia kalkulačky, matematických tabuliek či iných pomôcok. Každý správny výsledok (bez ohľadu na postup riešenia) bol hodnotený jedným bodom. V prípade, že sme ich získali minimálne 10 a skončili prácu skôr, za každé 4 ušetrené minúty sme mohli získať ďalšie body.

Úspešnými riešiteľmi sme všetci tí, ktorým sa podarilo správne vyriešiť aspoň 10 úloh. No a ako to dopadlo? **Jakub Raček 4.A (21b)**, **Klaudia Repková 4.A (15b)**, **Kristína Gomulecová 5.A (13b)**, **Lea Benčová 6.A (21b)**, **Patrik Szmolka 7.A (14b)**.

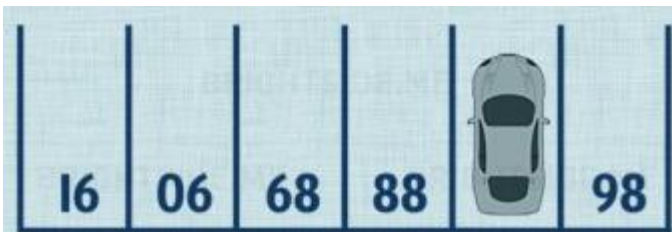
Okresná komisia vybrala z našich úspešných riešiteľov Jakuba Račeka a Leu Benčovú, ktorých poslala na okresné kolo. A ako tam dopadli? Dozvieme sa neskôr.

Ďalšou matematicko-informatickou súťažou bol **iBobor**. Jej cieľom je podporiť záujem žiakov o informačné a komunikačné technológie. Symbolom súťaže sa stal usilovný, inteligentný, čulý bobor. Na Slovensku súťažilo 50 448 žiakov a z nich bolo 13 741 úspešných riešiteľov. Žiaci súťažili v 3 kategóriách: Bobríci (3. – 4. ročník); Benjamíni (5. – 7. ročník); Kadeti (8. – 9. ročník).

Naši úspešní žiaci: **Lýdia Turčaniková 9.A**, **Natália Petrová 8.A**, **René Dedinský 7.A**, **Timotej Repko 6.A**, **Lea Benčová 6.A**, **Katarína Feníková 4.A**. Žiaci od organizátorov súťaže získavajú za svoj výkon diplom a škola im zakúpi vecnú odmenu, ktorú im odovzdáme na konci školského roka.

Všetkým žiakom ďakujeme za účasť a víťazom **blahoželáme!**

Zopár úloh pre vás!

(Auto parkuje na mieste č. 87 - pozrite sa na obrázok dole hlavou.)

Na akom čísle parkuje auto? Túto hádanku dostali deti na prvom stupni základnej školy v Hong Kongu a väčšina ju vyriešila za pár sekúnd. Dokážete to i vy?

Koľko kíl hliny sa nachádza v 2 metre hlbokkej diere, ktorej polomer je 50 cm?

(Nula – keby sa tam nachádzala hlina, nebola by to diera.)

Čo je ťažšie – kilo peria alebo kilo tehál?

(Vážia rovnako – 1 kilo.)

Koľko jablák môžete dať do prázdnej škatule s rozmermi 25 cm x 50 cm x 20 cm?

(Iba jedno, potom už nedávejte jablká do prázdnej škatule.)

Ako zdvihne 5-ročné dieťa 50 kíl jednou rukou?

(Zdvihne 1 kilo 50 krát.)

Koľko trojok vidíte na tomto displeji?

(6t)

Zdroj: internet

Tešme sa! Prichádza jar!

Lemešanko – časopis pre žiakov ZŠ s MŠ Lemešany. Vychádza: štvrťročne. Vydáva: ZŠ s MŠ Lemešany, Lemešany 154, 082 03 Lemešany. XI. ročník, č. 2, 2016/2017. Zdroje: vlastné, internet. Redakčná rada: Mgr. Sylvia Benčová, Mgr. Juliana Repková, Mgr. Mária Mariničová, Lýdia Turčaniková, Simona Slaminková, Nikola Mertová, Sofia Orlovská, Aneta Fejerčáková, Sandra Hasmanová, Emma Borisová, Patrik Szmolka, Lea Benčová, Nina Takáčová, Natália Petrová, Natália Sabolová, Radka Ružbašanová, Barborka Demeková.